

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของคณะกรรมการหมู่บ้านต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

1. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง
2. คณะกรรมการหมู่บ้านจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

สรุปผล

การวิจัย การปฏิบัติงานงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถนำมาสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีเท่ากันในแต่ละหมู่บ้าน คือ หมู่บ้านละ 11 คน คิดเป็นร้อยละ 10 จำนวน 10 หมู่บ้าน รวม 111 คน
2. การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 6 ด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ หลักความคุ้มค่า หลักความมีส่วนร่วม นิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความรับผิดชอบ และหลักความโปร่งใส
3. ผลการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน จำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย โดยรวมไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้าน คือ ด้านความโปร่งใส
4. ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน ที่มีค่าความถี่สูงสุดในแต่ละด้าน ปรากฏดังนี้ เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเทศบาลฯ เข้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรให้บริการด้วยความเต็มใจ เทศบาลควรมีผู้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน เทศบาลควรจัด จัดทำแผนพัฒนาโดยให้ประชาชนทุกอาชีพมีส่วนร่วม เทศบาลควรดำเนินการแก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างรวดเร็ว และเทศบาลควรมีการใช้จ่ายงบประมาณให้คำนึงถึงความคุ้มค่า

อภิปรายผล

ผลการวิจัยการปฏิบัติงานงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การปฏิบัติงานงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการวิจัย พบว่า การปฏิบัติงานงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมและรายด้านทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

1.1 เทศบาลตราเทศบัญญัติ เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ใช้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือเทศบัญญัติ โดยไม่เลือกปฏิบัติ และเป็นธรรมกับประชาชนทุกหมู่บ้าน เทศบาลมีการบังคับใช้เทศบัญญัติสอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของพื้นที่ นอกจากนั้นเทศบาลยังได้เผยแพร่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับให้ประชาชนทราบ

1.2 เทศบาลตำบลนาตาลมีการจัดกิจกรรมรณรงค์ปลูกฝังเรื่องคุณธรรมแก่ประชาชน มีการส่งเสริมประชาชนประกอบอาชีพสุจริต และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาค

1.3 เทศบาลตำบลนาตาลมีผู้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนหรือผู้ขอรับบริการ มีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และมีการปฏิบัติงานอย่างเปิดเผย

1.4 เทศบาลนาตาลได้นำข้อร้องทุกข์ ร้องเรียนของประชาชนมาจัดทำแผนพัฒนา มีการแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นกรรมการจัดซื้อและจัดจ้าง และมีการจัดทำประชาคม เพื่อจัดทำแผนพัฒนา

1.5 เทศบาลจัดตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา เคารพความคิดที่แตกต่าง และปฏิบัติงานตามโครงการที่แจ้งให้ประชาชนทราบ

1.6 จำนวนบุคลากรในการปฏิบัติงานเหมาะสมกับปริมาณงานของเทศบาล มีการวางแผนพัฒนาเทศบาลสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน และมีการประเมินผลการดำเนินงาน อย่างสม่ำเสมอ

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยอนันท์ สมุทวณิช (2541 : 8) ที่อธิบายว่าธรรมาภิบาล เป็นลักษณะการปกครองที่กลไกของรัฐทั้งการเมืองและการบริหาร มีความแข็งแกร่งมีประสิทธิภาพ สะอาด โปร่งใส และรับผิดชอบ เป็นการให้ความสำคัญกับภาครัฐและรัฐบาลเป็นหลักสอดคล้องกับ ประเวศ วะสี (2542 : 18) อธิบายว่า ธรรมาภิบาลคือ ความโปร่งใส ความถูกต้องในการดำเนินงานของภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีเป็นเสมือนพลังผลักดันที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาของประเทศชาติ เช่นเดียวกับ

ผลการวิจัยสอดคล้องกับนพพล สุรนัครินทร์ (2547 : 89) ได้ทำการศึกษาการนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชน จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การนำหลักธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลตามทัศนะของประชาชนจังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในเชิงบวก สอดคล้องกับ ฉลองนพ อัมพรรัตน์ (2550 : 81) ได้ศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล

ในเขตอำเภอภุมมาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามความคิดเห็นของบุคลากรในหน่วยงาน ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานแตกต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ บวร วิเศษสุนทร (2550 : 93) ได้วิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่าความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับ สุวกิจ ศรีปีดดา (2546 : 91) ได้ทำการศึกษาวิจัยการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของสถาบันอุดมศึกษา ศึกษาเฉพาะกรณีสถาบันราชภัฏมหาสารคาม พบว่า สถาบันราชภัฏมหาสารคามมีค่าระดับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ พระมหาสนทยา ชาญ (2547 : 94) ได้ทำการศึกษาทัศนคติของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดมุกดาหารต่อการปฏิรูปการเมืองตามแนวคิดธรรมาภิบาล ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดมุกดาหาร มีทัศนคติต่อการปฏิรูปการเมืองตามแนวคิดธรรมาภิบาล อยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับ พระมหาธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : 70) ได้ศึกษาวิจัยการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย อยู่ในระดับปานกลาง ไม่สอดคล้องกับจักรภัทร ชารีคำ (2550 : 90) ได้ศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอพยัคฆภูมิสิริ จังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชน อยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับจันทรมงคล พันธุ์พาณิชย์ (2553 : 75-76) ได้ทำการศึกษา การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลลิ้นฟ้าอำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลลิ้นฟ้า อำเภอจตุรพักตรพิมาน จังหวัดร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้าน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

สมมุติฐานที่ 2 คณะกรรมการหมู่บ้านจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ แตกต่างกัน

ผลการวิจัย คณะกรรมการหมู่บ้านจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

คณะกรรมการหมู่บ้านจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวม ไม่แตกต่างกันทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า

1. คณะกรรมการหมู่บ้านอยู่ในตำบลเดียวกัน จึงมีความเข้าใจการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ในลักษณะเดียวกัน

2. คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนได้รับการสื่อสารการบริหารงานจากเทศบาลตำบลนาตาลในลักษณะที่เหมือนกัน

3. คณะกรรมการหมู่บ้านและประชาชนมีประสบการณ์การทำงานร่วมกับเทศบาลตำบลนาตาลในลักษณะที่เหมือนกัน

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับ นพพล สุรนัครินทร์ (2547 : 89) พบว่า เมื่อเปรียบเทียบตามธรรมาภิบาลมาปรับใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับจักรภัทร ชารีคำ (2550 : 80) ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีเพศ และอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : 93) พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอเมืองจังหวัดหนองคาย จำแนกตามเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสุวกิจ ศรีปีดลา (2546 : 91) ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพแตกต่างกันมีความเห็นเรื่องค่าระดับการปฏิบัติงานแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับนพพล สุรนัครินทร์ (2547 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่าประชาชนมีทัศนคติต่อหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับพระธรรมรัตน์ ธรรมยาฤทธิ์ (2550 : 70) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการ

ชุมชนที่มีต่อการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับบวร วิเศษสุนทร (2550 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดหนองคาย จำแนกตามอายุและการศึกษา พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยได้กำหนดข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้จากผลการวิจัยจากวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อซึ่งสามารถนำมาเป็นข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ ดังนี้

1.1 ข้อเสนอแนะจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 สามารถแยกเป็นด้านจากข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และนำมาเสนอแนะแต่ละด้าน ดังนี้

1.1.1 ด้านหลักนิติธรรม เทศบาลตำบลนาตาลควรเผยแพร่กฎหมายระเบียบข้อบังคับให้ประชาชนทราบอย่างสม่ำเสมอ

1.1.2 ด้านหลักคุณธรรม เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลนาตาล ควรให้บริการประชาชนด้วยความซื่อสัตย์

1.1.3 ด้านหลักความโปร่งใส เทศบาลตำบลนาตาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้

1.1.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม เทศบาลตำบลนาตาลควรแต่งตั้งประชาชนหรือคณะกรรมการชุมชนเป็นคณะกรรมการประเมินผลแผนพัฒนา

1.1.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ เทศบาลตำบลนาตาลควรปฏิบัติตามข้อร้องเรียนจากประชาชน

1.1.6 ด้านหลักความคุ้มค่า เทศบาลตำบลนาตาลควรใช้จ่ายงบประมาณโดยคำนึงถึงความคุ้มค่า

1.2 ข้อเสนอแนะจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่าจากผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะกรรมการหมู่บ้านจำแนกตามหมู่บ้านที่อยู่อาศัย ต่อการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความโปร่งใสแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้าน ดังนั้นเทศบาลควรให้ตัวแทนประชาชนแต่ละหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและการตรวจรับงาน

1.3 ข้อเสนอแนะจากวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ข้อเสนอแนะการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ที่นำมาเสนอแนะในการนำไปใช้จากข้อที่มีค่าความถี่สูงสุดแต่ละด้าน มีดังนี้

1.3.1 ด้านหลักนิติธรรม เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นต่อเทศบาลฯ

1.3.2 ด้านหลักคุณธรรม เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานควรให้บริการด้วยความเต็มใจ

1.3.3 ด้านหลักความโปร่งใส เทศบาลควรมีผู้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน

1.3.4 ด้านหลักการมีส่วนร่วม เทศบาลควรจัด จัดทำแผนพัฒนาโดยให้

ประชาชนทุกอาชีพมีส่วนร่วม

1.3.5 ด้านหลักความรับผิดชอบ เทศบาลควรดำเนินการแก้ไขปัญหาของประชาชนอย่างรวดเร็ว

1.3.6 ด้านหลักความคุ้มค่า เทศบาลควรมีการใช้จ่ายงบประมาณให้คำนึงถึงความคุ้มค่า

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลนาตาล อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาฬสินธุ์ อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน แต่ด้านคุณธรรม คือเจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนด้วยความซื่อสัตย์ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกรบริการประชาชนด้วยความซื่อสัตย์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น